

ឆ្នាំទី ៨ លេខ ៨៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៧

ការចេញផ្សាយរបស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
A Publication of the Cambodian Agricultural Research and Development Institute

ពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអិមប៊ី ០១"

ពូជសណ្តែកបាយ ស៊ីអិមប៊ី០១ " CMB01 " ត្រូវបានបញ្ចេញដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា (កាឌី) នៃក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នាដើមឆ្នាំ ២០០៩ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការពិសោធន៍អស់រយៈពេលប្រាំបីរដូវ (បួនឆ្នាំ) ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៥ កន្លងមក តាមរយៈថវិការគម្រោង CARF និងកាឌី។ ពូជនេះមានប្រភពដើមចេញពីស្រឡាយ VC4152 របស់មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំបន្លែអាស៊ី (AVRDC) ដែលស្ថិតនៅកោះតៃវ៉ាន់។

លក្ខណៈពិសេសៗរបស់ពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអិមប៊ី ០១"

សណ្តែកបាយ "ស៊ីអិមប៊ី០១" ចេញផ្ការយៈពេល ៣៥ ថ្ងៃ និងទុំប្រមូលផលលើកទីមួយរយៈពេល ៦០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីដាំ។ ដើមដងមានពណ៌បៃតង រាងជ្រុងឈរត្រង់ កម្ពស់ដើមប្រែប្រួលពី ៤៣-៦៧ ស.ម បែកមែកពី ២-៤ មែក។ នៅលើដើមនិងមែកមានរោមតូចៗឆ្មារ។ ប្រព័ន្ធបូស មានបូសកែវ និងបូសរយាងដែលអាចចាក់ចូលទៅក្នុងដីជម្រៅ ពី ៥០-៦០ ស.ម ប៉ុន្តែ ៨០ ភាគរយ នៃប្រព័ន្ធបូសស្ថិតនៅជម្រៅពី ៥-២០ ស.ម។ នៅលើបូសមានកំពកបូសតូចៗ បង្កើតឡើងដោយវត្តមាននៃបាក់តេរីមួយចំនួនក្នុងពូករីហ្សូប្យូម ដែលមានសមត្ថភាពស្រូប និងភ្ជាប់អាសូត (N) សេរីពីបរិយាកាស និងក្នុងដី។ ទម្រង់ស្លឹកមានលក្ខណៈពិសេសងាយរលួយនៅក្នុងដី ដែលជាប្រភពជីធម្មជាតិដ៏ប្រសើរសម្រាប់ដំណាំផ្សេងៗទៀត។ ផ្កាជាកញ្ចុំ ពេលរីកមានពណ៌លឿង ផ្លែមានរាងជាស៊ីឡាំងមូលទ្រវែង ផ្លែខ្លីមានពណ៌បៃតងចាស់ និងផ្លែទុំមានពណ៌ខ្មៅ។ គ្រាប់មានពណ៌បៃតងប្រដេះ ចំនួនផ្លែក្នុង ១ ដើមពី ១០-១៩ ផ្លែ។ ចំនួនគ្រាប់ក្នុងមួយផ្លែពី ៧-១៣ គ្រាប់ ទម្ងន់ ១០០០ គ្រាប់ស្មើនឹង ៧០ ក្រាម និងទិន្នផលជាមធ្យម ៨៥២ គីឡូក្រាមក្នុងមួយហិកតា និងមានសក្តានុពលទិន្នផល ២,៣ តោនក្នុងមួយហិកតា។

វិធីសាស្ត្រដាំដុះ

ពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអិមប៊ី០១" អាចធ្វើការដាំដុះបានពេញមួយឆ្នាំដោយការបុកដាំជាជួរ ឬដាំតាមចង្កូរ និងដាំដោយព្រោះគ្រាប់ទៅលើដីដែលត្រូវរួច ហើយរាស់លំដាប់។ ចំពោះការដាំដោយបុកដាំជាជួរគួរប្រើគម្លាតគុម្ព ២៥-៣០ គុណនឹង ៣៥-៤០ ស.ម និងជម្រៅពី ២-៣ ស.ម ដោយក្នុងមួយរណ្តៅដាក់គ្រាប់ចំនួន ៣-៤ គ្រាប់។ ការដាំដុះពូជសណ្តែកបាយ "ស៊ីអិមប៊ី០១" លើផ្ទៃដីមួយហិកតា គឺបើដាំដោយបុកដាំជាជួរត្រូវការគ្រាប់ពូជពី ១៥-២០ គ.ក្រ/ហា.ត និងបើដាំដោយព្រោះត្រូវការគ្រាប់ពូជពី ៣០-៤០ គ.ក្រ/ហា.ត។

ក្រោយពីដាំបាន ១០-១៥ ថ្ងៃ គួរកាត់រំលោះកូនដោយទុកតែដើមណាដែលថ្លោស និងរឹងមាំល្អជាងគេចំនួន ១-២ ដើមក្នុងមួយគុម្ព និងត្រូវដកស្មៅចង្រៃឲ្យបានស្អាត ចៀសវាងការដណ្តើមដីជាតិដំណាំដែលនាំឲ្យដំណាំដុះលូតលាស់យឺត។

ការដុះលូតលាស់

ការធ្វើដីបានផុសល្អ ដីមានជីជាតិសំណើមគ្រប់គ្រាន់ និងធាតុអាកាសអំណោយផល ក្រោយពីដាំបាន ៣ ថ្ងៃ គ្រាប់ចាប់ផ្តើមដុះទូលដីមកខាងលើ។ ចាប់ពីពេលដុះពន្លកហូតដល់អាយុ ១៥ ថ្ងៃ សណ្តែកមានការដុះលូតលាស់ពុំសូវលឿន ប៉ុន្មានទេ តែអាយុកាលចាប់ពី ២០ ថ្ងៃឡើងទៅ សណ្តែកបាយមានការដុះលូតលាស់យ៉ាងលឿន។

ការប្រើប្រាស់ដី

ការប្រើប្រាស់ដីតាមបច្ចេកទេស និងត្រឹមត្រូវតាមពេលវេលា ធ្វើឲ្យដំណាំដុះលូតលាស់ល្អទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់។ ដីដែលអាចប្រើប្រាស់គឺដីអ៊ុយរ៉េ ដេអាប៉េ និងប៉ូតាស្យូម។ ការប្រើប្រាស់ដីចែកចេញជាពីរដំណាក់កាល គឺដីដេអាប៉េ និងប៉ូតាស្យូម (១០០ ភាគរយ) ដាក់ទ្រាប់បាតមុនពេលដាំ។ ចំណែកដីអ៊ុយរ៉េនៅសល់ ប្រើសម្រាប់ដាក់បំប៉នមួយលើកទៀត ក្រោយពីដាំបាន ២០ ថ្ងៃ ដើម្បីជំរុញការលូតលាស់ និងការបង្កើតកំពកបួស។ ចំណែកដីខ្សាច់ ដូចជាក្រុមដីប្រទះឡាង និងដីព្រៃខ្មែរគេចាំបាច់ត្រូវប្រើដីអ៊ុយរ៉េ ក្នុងបរិមាណច្រើនដើម្បីឲ្យដំណាំលូតលាស់ល្អ និងបង្កើនកំពកបួស។ ដីត្រូវដាក់ឃ្នាតពីគល់ ៥-១០ ស.ម រួចពូនដីលប់ឲ្យជិតដើម្បីទប់គល់ដំណាំផង និងការពារដីមិនឲ្យបាត់បង់តាមរយៈការហើរទៅក្នុងបរិយាកាស និងការហូរព្រោះដោយសារទឹកផង។ ចំពោះដីលាមកគោ ឬកំប៉ុស្តិ៍ កសិករអាចប្រើនៅពេលទ្រាប់បាតក្នុងកម្រិត ៥ ត/ហ.ត ឬ ០,៥ គ.ក្រ/ម^២ បន្ថែមលើដីគឺមី បើសិនជាដីរបស់គាត់ខ្វះសារធាតុសរីរាង្គ។

ឈ្មោះដី	កម្រិតដីទៅតាមក្រុមដី (គ.ក្រ / ហ.ត)			
	ព្រៃខ្មែរ (ដីខ្សាច់-ល្អាយខ្សាច់)	ប្រទះឡាង កំពង់សៀម ទួលសំរោង	ឡាបានសៀក (ដីល្អាយឥដ្ឋ)	កៀនស្វាយ (ដីល្អាយ)
អ៊ុយរ៉េ	១៤៥		១៥	១៣
ដេអាប៉េ	១៣០		១៥៧	១៣៣
ប៉ូតាស្យូម	៥០		៥៨	៦៧

ការប្រមូលផល

ផ្លែសណ្តែកទុំអាចប្រមូលផលនៅរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ ក្រោយចេញផ្កា (ចំនួនផ្លែលើសពី ៩០ ភាគរយ ចាប់ផ្តើមប្រែពណ៌ពីបៃតងក្រមៅទៅជាខ្មៅ)។ គេអាចប្រមូលផលបាន ២-៣ លើក ក្នុងមួយវដ្តជីវិតរបស់វា។ គម្លាតពេលប្រមូលផលពីមួយលើកទៅមួយលើកមានរយៈពេល ៥-៧ ថ្ងៃ។ ប៉ុន្តែការប្រមូលផលលើកទីបី ពុំសូវទទួលបានទិន្នផលច្រើន ដូចលើកទីមួយ និងទីពីរទេ។ ការយឺតយ៉ាវក្នុងការប្រមូលផល ជាហេតុធ្វើឲ្យទិន្នផលមានការបាត់បង់ដោយសារផ្លែទុំប្រេះនាំឲ្យជ្រុះគ្រាប់នៅរដូវប្រាំង ឬគ្រាប់សណ្តែកអាចដុះនៅក្នុងផ្លែបើមានភ្លៀងធ្លាក់ជាប់យូរថ្ងៃនៅរដូវវស្សា។

ការទុកដាក់ក្រោយប្រមូលផល

ជាមធ្យមសំណើមគ្រាប់ក្រោយពេលប្រមូលផលពី ១៥-១៨ ភាគរយ ដូច្នេះតម្រូវឲ្យយើងធ្វើការហាលសម្ងាត់បន្ថែមទៀតដោយកម្ដៅថ្ងៃ។ ការយឺតយ៉ាវក្នុងការហាលសម្ងាត់ក្រោយពេលប្រមូលផល និងការទុកដាក់គ្រាប់មិនបានត្រឹមត្រូវ គឺងាយរងការបំផ្លាញពីពពួកសត្វល្អិតចង្រៃ ដូចជាខ្នុតជាដើម ដោយវាស៊ីចោះផ្នែកខាងក្នុងរបស់គ្រាប់ដែលធ្វើឲ្យមានការបាត់បង់ទាំងទិន្នផលគុណភាព និងតម្លៃ។

ការរក្សាទុកគ្រាប់ពូជ

ពូជសណ្តែកបាយ “ស៊ីអឹមប៊ី០១” ជាពូជដែលអាចរក្សាទុកគ្រាប់ពូជដាំបានទៀតពី ២-៣ រដូវកាល ប្រសិនបើយើងធ្វើការបន្សុទ្ធពូជបានត្រឹមត្រូវ។ ការរក្សាទុកគ្រាប់ពូជសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅរដូវបន្ទាប់ គឺគ្រាប់ពូជត្រូវមានសំណើមពី ១២-១៣ ភាគរយ ហើយត្រូវរក្សាទុកនៅកន្លែងដែលគ្មានសត្វល្អិត គ្មានខ្យល់ចេញចូល ឬទុកនៅក្នុងធុងបិទជិត ឬអាចរក្សាទុកដោយប្រើប្រាស់ថ្នាំការពារសត្វល្អិត។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង ការិយាល័យរដ្ឋមន្ត្រីសិទ្ធិមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មាន ការិយាល័យផែនការ សហប្រតិបត្តិការ និងពាណិជ្ជកម្ម នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៣ សង្កាត់ប្រទះឡាង ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ឬតាមប្រអប់សំបុត្រលេខ ០១ ភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ: (៨៥៥-២៣) ៦៣១៩ ៦៩៣-៨ គេហទំព័រ: www.cardi.org.kh

ទូរអគ្គី: ssophany@cardi.org.kh trin@cardi.org.kh hunyadana@cardi.org.kh